

Instytut Pamięci Narodowej - Rzeszów

<https://rzeszow.ipn.gov.pl/pl8/archiwa/archiwalia-r/178776,Co-kryje-Oddzialowe-Archiwum-IPN-w-Rzeszowie-Michal-Bar.html>
20.05.2024, 12:11

Co kryje Oddziałowe Archiwum IPN w Rzeszowie - Michał Bar

Michał Bar (1904-2000), kierowca i mechanik samochodowy, uczestnik kampanii wrześniowej 1939 r., do 1945 r. w niewoli niemieckiej, w latach 1945-1947 żołnierz w kompaniach warsztatowych 2 Warszawskiej Dywizji Pancernej we Włoszech i w Wielkiej Brytanii

Rzeszowskie Archiwum IPN, gdzie przechowywane są różnorodne materiały, stanowi niewątpliwie ogromną kopalnię wiedzy. Każdego dnia będziemy udostępniać Państwu ciekawe zdjęcia osób i wydarzeń, mówiące o historii naszej małej Ojczyzny.

Michał Bar (do 1947 r. używał nazwiska Baar), syn Leona i Katarzyny z domu Leńczyk, ur. 22 września 1904 r. w Borysławiu. W 1918 r. ukończył szkołę powszechną w Przemyślu, a następnie podjął naukę w salezjańskim Gimnazjum Mechanicznym w Oświęcimiu, którą po roku przerwał i przez trzy lata kształcił się w Krajowej Szkole Górniczej i Wiertniczej w Borysławiu. W latach 1925-1928 odbył służbę wojskową w 10 Dywizjonie Samochodowym w Przemyślu, którą ukończył w stopniu kaprała jako zawodowy kierowca i mechanik samochodowy. Przez około pół roku pracował w Sieniawie w majątku Czartoryskich, a następnie w firmie przewozowej Bernarda Schmidta w Sieniawie i w prywatnym przedsiębiorstwie autobusowym w Przemyślu, w którym przewoził podróżnych m.in. do Dynowa i Dubiecka. W 1931 r. poślubił pochodzącą z Sieniawy Marię Związek (1913-1994), córkę Wincentego i Aleksandry, z którą miał dwoje dzieci: Ryszarda i Jadwigę. Do wybuchu wojny Barowie mieszkali w Przemyślu. Około 15 sierpnia 1939 r. Michał Bar został zmobilizowany do jednej z jednostek wojskowych utworzonych na bazie 2 Batalionu Pancernego stacjonującego w Żurawicy koło Przemyśla. Po walkach w kampanii wrześniowej, ok. 27 września 1939 r. dostał się do niewoli niemieckiej i został przetransportowany do stalagu XII A w Limburg an der Lahn w Hesji. Wiosną 1945 r. wojska amerykańskie wyzwoliły obóz i już 12 kwietnia 1945 r. Michał Bar zgłosił się w Paryżu do komisji poborowej Polskich Sił Zbrojnych na Zachodzie, która 14 kwietnia przeznaczyła go do pospolitego ruszenia kategorii C. W czerwcu 1945 r. rozpoczął służbę w formowanej we Włoszech 2. Warszawskiej Dywizji Pancernej, najpierw w 17 Kompanii Warsztatowej, a następnie w 16 Kompanii dowodzonej przez kpt. Jana Peteckiego, przemianowanej we wrześniu 1945 r. w 19 Kompanię Warsztatową dowodzoną przez por. inż. A. Łysakowskiego. Podczas służby kapral Michał Bar zajmował się przede wszystkim naprawą i konserwacją czołgów i samochodów. W sumie prawie trzy miesiące (na przełomie 1945 i 1946 r.) spędził na leczeniu w 5. Polskim Szpitalu Ewakuacyjnym w Casamassima koło Bari i w Szpitalu Wojskowym nr 7. Na przełomie lipca i sierpnia 1945 r. miał dwutygodniowy urlop wypoczynkowy (dużo zachowanych zdjęć zostało wykonanych zapewne w tym czasie), w marcu 1946 r. skorzystał z miesięcznego urlopu zdrowotnego. 3 maja 1946 r. został awansowany do stopnia plutonowego.

W połowie 1946 r. wszyscy żołnierze 2. Dywizji Pancерnej zostali przetransportowani drogą morską do [Wielkiej Brytanii](#), rozlokowani w okolicach miasta [York](#) i włączeni do [Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia](#). 24 marca 1947 r. plut. Michał Bar został odesłany do 2. Polskiego Etapu Rapatriacyjnego Hartford Bridge i w kwietniu 1947 r. powrócił do Przemyśla. W Polsce nadal pracował jako kierowca, mechanik samochodowy i tokarz. Urząd patentowy PRL wydał w 1953 r. pięć zaświadczeń o usprawnieniach dokonanych przez tokarza Michała Bara w Zjednoczeniu Budownictwa Wojskowego nr 29 w Przemyśle. Z powodzeniem brał udział w rajdach i wyścigach motocyklowych, był zapalonym żeglarzem i motorowodniakiem, w 1969 r. uzyskał patent sternika i dwa lata później starszego sternika motorowodnego. W 1946 r. został odznaczony brytyjskim Medalem Wojny 1939–1945, a w 1982 r. Medalem „Za udział w wojnie obronnej 1939”. W 1993 r. został awansowany do stopnia starszego sierżanta. Zmarł 23 lutego 2000 r. w Przemyśle.

Opracował Igor Witowicz, st. kustosz w Oddziałowym Archiwum IPN w Rzeszowie

Zbiór Michała Bara zawiera cyfrowe kopie fotografii przedstawiających Michała Bara w okresie przedwojennym, podczas pobytu w stalagu, służby w 2. Warszawskiej Dywizji Pancерnej we Włoszech i w Wielkiej Brytanii oraz w okresie powojennym, jako uczestnika wyścigów motocyklowych i motorowodniaka. Materiały archiwalne zostały udostępnione OA IPN w Rzeszowie przez pana Mirosława Bara, wnuka Michała Bara.

Zdjęcie 001. Młody Michał Bar w latach 20. XX w.

Zdjęcie 002. Michał Bar podczas służby wojskowej w 10 Dywizjonie Samochodowym w Przemyśle w latach 1925–1928.

Zdjęcie 003. Michał Bar ok. 1928 r.

Zdjęcie 004. Michał Bar (drugi z lewej) jako kierowca i mechanik

Zdjęcie 005. Michał Bar (z lewej) jako kierowca przy autobusie marki

samochodowy przy
autobusie marki
Renault relacji Sienlawa
- Jarosław firmy
transportowej Bernarda
Schmidta pod koniec lat
20. XX w.

Bedford relacji Przemyski
- Dynów w latach 30.
XX w.

Zdjęcie 006. Michał Bar
(pierwszy z lewej) z
kolegami w niewoli
niemieckiej w stalagu
XII A w Limburg an der
Lahn w Hesji.

Zdjęcie 007. Michał Bar
(pierwszy z lewej) z
kolegą w niewoli
niemieckiej w stalagu
XII A w Limburg an der
Lahn w Hesji.

Zdjęcie 008. Kapral
Michał Bar na
brytyjskim motocyklu
Triumph 3WH w
Civitanova Marche we
Włoszech, w miejscu
stacjonowania 2
Warszawskiej Dywizji
Pancernej, ok. 1945 r.

Zdjęcie 009.
Zniszczenia wojenne w
porcie w Ankonie w
1945 r.

Zdjęcie 010.
Zniszczenia wojenne w
porcie w Ankonie w
1945 r.

Zdjęcie 011. Kapral
Michał Bar w Civitanova
Marche we Włoszech z
karabinem
maszynowym
Thompson M1.

Zdjęcie 012. Kapral
Michał Bar przy
czołgach 2.
Warszawskiej Dywizji
Pancernej M4 Sherman
w Civitanova Marche
we Włoszech, ok. 1945
r.

Zdjęcie 014. Kapral
Michał Bar (pierwszy z
prawej) z kolegami z
kompanii warsztatowej
w bazie samochodów
ciężarowych w

Zdjęcie 013. Kapral Michał Bar na czołgu M4 Sherman w Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.

Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 015. Kapral Michał Bar we Włoszech w 1945 r.

Zdjęcie 016. Polscy żołnierze 2 Warszawskiej Dywizji Pancernej w Maceracie we Włoszech kolejce po żytd.

Zdjęcie 017. Polscy żołnierze w Maceracie we Włoszech przed wojskowym kinem „POD-SETHA”, ok. 1945 r.

Zdjęcie 018. Kapral Michał Bar (z lewej) z kolegą przy budce wartowniczej 1 Warszawskiej Dywizji Pancernej w Maceracie we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 019. Budowa Polskiego Cmentarza Wojennego na Monte Cassino, zdjęcie wykonane na przełomie lipca i sierpnia 1945 r.

Zdjęcie 020. Ruiny klasztoru Benedyktynów na Monte Cassino, zdjęcie wykonane na przełomie lipca i sierpnia 1945 r.

Zdjęcie 021. Budowa Polskiego Cmentarza Wojennego w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r. (poświęcenie cmentarza miało miejsce 6 maja 1946 r.)

Zdjęcie 022. Brama Polskiego Cmentarza Wojennego w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.

Zdjęcie 023. Kapral Michał Bar (na pierwszym planie) z kolegami na Polskim Cmentarzu Wojennym w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.

Zdjęcie 024. Polski Cmentarz Wojenny w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.

Zdjęcie 025. Kapral Michał Bar na Polskim Cmentarzu Wojennym w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.

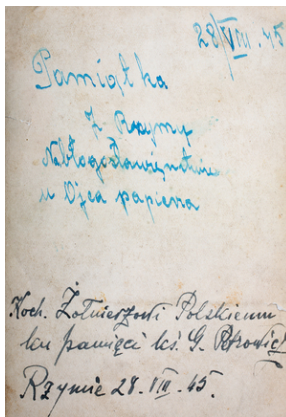
Zdjęcie 026. Pamiątkowe zdjęcie zrobione przed Sanktuarium Santa Casa w Loreto, ok. 1946 r. Na zdjęciu prawdopodobnie państwo młodzi ze stojącym w środku porucznikiem WP.

Zdjęcie 027. Kapral Michał Bar przed Sanktuarium Santa Casa w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.

Zdjęcie 028. Kapral Michał Bar (w pierwszym rzędzie, w środku) w grupie polskich żołnierzy na Placu św. Piotra na Watykanie. Na zdjęciu z 28 sierpnia 1945 r. widoczny jest ks. Grzegorz Petrowicz (1916-2004), ormiańskokatolicki kapelan wojskowy.

Zdjęcie 029. Druga strona zdjęcia z dedykacją ks. Grzegorza Petrowicza.

Zdjęcie 030. Czas wolny w Civitanova Marche we Włoszech, w miejscu stacjonowania 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, ok. 1945 r. Na pierwszym planie kapral Michał Bar.

Zdjęcie 031. Kapral Michał Bar w Maceracie we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 032. Kapral Michał Bar nad Adriatykiem w Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 033. Kapral Michał Bar z kolegami w nieznaanej miejscowości we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 034. Kapral Michał Bar (z pieskiem) z kolegami w nieznaanej miejscowości we Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 035. Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.

Zdjęcie 036. Kapral Michał Bar z kolegami i miejscowymi kobietami w włoskim Como, przy granicy ze Szwajcarią, ok. 1945 r.

Zdjęcie 037. Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.

Zdjęcie 038. Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.

Zdjęcie 039. Kapral Michał Bar z kolegą na galerii Bazyliki św. Marka w Wenecji przy rzeźbach czterech koni z kwadrygi, ok. 1945 r.

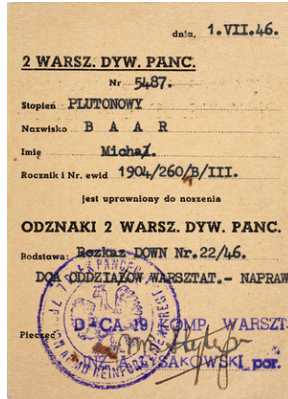
Zdjęcie 040. Skała Gibraltarska widziana z okrętu, którym żołnierze polscy służący w 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej przyjeżdżali z Włoch do Wielkiej Brytanii latem 1946 r.

Zdjęcie 041. Żołnierze 19 Kompanii Warsztatowej z plut. Michałem Barem (trzeci z prawej) w Wielkiej Brytanii na przełomie lat 1946/47.

Zdjęcie 042. Żołnierze 19 Kompanii Warsztatowej z plut. Michałem Barem (w środku). Zdjęcie zrobione po 1 lipca 1946 r. w Wielkiej Brytanii.

Zdjęcie 043. Legitymacja uprawniająca do noszenia Odznaki 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, wystawiona 1 lipca 1946 r. przez dowódcę 19 Komp. Warszt. por. A. Łysakowskiego.

Zdjęcie 044. Plut. Michał Bar w portowym mieście Grimsby w Wielkiej Brytanii na przełomie lat 1946/47.

Zdjęcie 045. Plut. Michał Bar przy drogowskazu na skrzyżowaniu dróg w hrabstwie Lindsey na przełomie lat 1946/47.

Zdjęcie 046. Tymczasowe zaświadczenie tożsamości wystawione dla Michała Bara przez Zarząd Miasta Przemysła 3 sierpnia 1949 r.

Zdjęcie 047. Michał Bar na starcie przemyskiego „Motocyklowego rajdu „Wiosennego” na dystansie 100 km w kategorii maszyn „JAWA” 250 cm³, 12 kwietnia 1953 r. W rajdzie tym M. Bar zdobył złoty medal.

Zdjęcie 048. Michał Bar jako zwycięzca przemyskiego „Motocyklowego Wyścigu Ulicznego” w kategorii maszyn „JAWA” 250 cm³, 20 września 1953 r.

Zdjęcie 049. Michał Bar w gronie rodzinnym przy swoim domu w Przemysku zbudowanym w 1956 r. Druga z prawej: Maria Bar, żona Michała.

Zdjęcie 002. **Michał Bar podczas służby wojskowej w 10 Dywizjonie Samochodowym w Przemyślu w latach 1925-1928.**

Zdjęcie 003. **Michał Bar ok. 1928 r.**

Zdjęcie 004. **Michał Baar (drugi z lewej) jako kierowca i mechanik samochodowy przy autobusie marki Renault relacji Sieniawa - Jarosław firmy transportowej Bernarda Schmidta pod koniec lat 20. XX w.**

Zdjęcie 005. **Michał Bar (z lewej) jako kierowca przy autobusie marki Bedford relacji Przemyśl - Dynów w latach 30. XX w.**

Zdjęcie 006. **Michał Bar (pierwszy z lewej) z kolegami w niewoli niemieckiej w stalagu XII A w Limburg an der Lahn w Hesji.**

Zdjęcie 007. **Michał Bar (pierwszy z lewej) z kolegą w niewoli niemieckiej w stalagu XII A w Limburg an der Lahn w Hesji.**

Zdjęcie 008. **Kapral Michał Bar na brytyjskim motocyklu Triumph 3WH w Civitanova Marche we Włoszech, w miejscu stacjonowania 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 009. **Zniszczenia wojenne w porcie w Ankonie w 1945 r.**

Zdjęcie 010. **Zniszczenia wojenne w porcie w Ankonie w 1945 r.**

Zdjęcie 011. **Kapral Michał Bar w Civitanova Marche we Włoszech z karabinem maszynowym Thompson M1.**

Zdjęcie 012. **Kapral Michał Bar przy czołgach 2. Warszawskiej Dywizji Pancerniej M4 Sherman w Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 013. **Kapral Michał Bar na czołgu M4 Sherman w Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 014. **Kapral Michał Bar (pierwszy z prawej) z kolegami z kompanii warsztatowej w bazie samochodów ciężarowych w Civitanova Marche we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 015. **Kapral Michał Bar we Włoszech w 1945 r.**

Zdjęcie 016. **Polscy żołnierze 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej w Maceracie we Włoszech kolejce po żołąd.**

Zdjęcie 017. **Polscy żołnierze w Maceracie we Włoszech przed wojskowym kinem „POD SETKĄ”, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 018. **Kapral Michał Bar (z lewej) z kolegą przy budce wartowniczej 1 Warszawskiej Dywizji Pancерnej w Maceracie we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 019. **Budowa Polskiego Cmentarza Wojennego na Monte Cassino, zdjęcie wykonane na przełomie lipca i sierpnia 1945 r.**

Zdjęcie 020. **Ruiny klasztoru Benedyktynów na Monte Cassino, zdjęcie wykonane na przełomie lipca i sierpnia 1945 r.**

Zdjęcie 021. **Budowa Polskiego Cmentarza Wojennego w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r. (poświęcenie cmentarza miało miejsce 6 maja 1946 r.)**

Zdjęcie 022. **Brama Polskiego Cmentarza Wojennego w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.**

Zdjęcie 023. **Kapral Michał Bar (na pierwszym planie) z kolegami na Polskim Cmentarzu Wojennym w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.**

Zdjęcie 024. **Polski Cmentarz Wojenny w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.**

Zdjęcie 025. **Kapral Michał Bar na Polskim Cmentarzu Wojennym w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.**

Zdjęcie 026. **Pamiętkowe zdjęcie zrobione przed Sanktuarium Santa Casa w Loreto, ok. 1946 r. Na zdjęciu prawdopodobnie państwo młodzi ze stojącym w środku porucznikiem WP.**

Zdjęcie 027. **Kapral Michał Bar przed Sanktuarium Santa Casa w Loreto, zdjęcie wykonane prawdopodobnie wiosną 1946 r.**

Zdjęcie 028. **Kapral Michał Bar (w pierwszym rzędzie, w środku) w grupie polskich żołnierzy na Placu św. Piotra na Watykanie. Na zdjęciu z 28 sierpnia 1945 r. widoczny jest ks. Grzegorz Petrowicz (1916-2004), ormiańskokatolicki kapelan wojskowy.**

Zdjęcie 029. **Druga strona zdjęcia z dedykacją ks. Grzegorza Petrowicza.**

Zdjęcie 030. **Czas wolny w Civitanova Marche we Włoszech, w miejscu stacjonowania 2 Warszawskiej Dywizji Pancерnej, ok. 1945 r. Na pierwszym planie kapral Michał Bar.**

Zdjęcie 031. **Kapral Michał Bar w Maceracie we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 032. **Kapral Michał Bar nad Adriatykiem w Civitanova Marche we**

Włoszech, ok. 1945 r.

Zdjęcie 033. **Kapral Michał Bar z kolegami w nieznannej miejscowości we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 034. **Kapral Michał Bar (z pieskiem) z kolegami w nieznannej miejscowości we Włoszech, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 035. **Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 036. **Kapral Michał Bar z kolegami i miejscowymi kobietami w włoskim Como, przy granicy ze Szwajcarią, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 037. **Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 038. **Kapral Michał Bar z kolegami nad Jeziorem Como, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 039. **Kapral Michał Bar z kolegą na galerii Bazyliki św. Marka w Wenecji przy rzeźbach czterech koni z kwadrygi, ok. 1945 r.**

Zdjęcie 040. **Skała Gibraltarska widziana z okrętu, którym żołnierze polscy służący w 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej płynęli z Włoch do Wielkiej Brytanii latem 1946 r.**

Zdjęcie 041. **Żołnierze 19 Kompanii Warsztatowej z plut. Michałem Barem (trzeci z prawej) w Wielkiej Brytanii na przełomie lat 1946/47.**

Zdjęcie 042. **Żołnierze 19 Kompanii Warsztatowej z plut. Michałem Barem (w środku). Zdjęcie zrobione po 1 lipca 1946 r. w Wielkiej Brytanii.**

Zdjęcie 043. **Legitymacja uprawniająca do noszenia Odznaki 2 Warszawskiej Dywizji Pancerniej, wystawiona 1 lipca 1946 r. przez dowódcę 19 Komp. Warszt. por. A. Łysakowskiego.**

Zdjęcie 044. **Plut. Michał Bar w portowym mieście Grimsby w Wielkiej Brytanii na przełomie lat 1946/47.**

Zdjęcie 045. **Plut. Michał Bar przy drogowskazu na skrzyżowaniu dróg w hrabstwie Lindsey na przełomie lat 1946/47.**

Zdjęcie 046. **Tymczasowe zaświadczenie tożsamości wystawione dla Michała Bara przez Zarząd Miasta Przemyśla 3 sierpnia 1949 r.**

Zdjęcie 047. **Michał Bar na starcie przemyskiego „Motocyklowego rajdu Wiosennego” na dystansie 100 km w kategorii maszyn „JAWA” 250 cm³, 12 kwietnia 1953 r. W rajdzie tym M. Bar zdobył złoty medal.**

Zdjęcie 048. **Micha Bar jako zwycięzca przemyskiego „Motocyklowego Wyścigu Ulicznego” w kategorii maszyn „JAWA” 250 cm³, 20 września 1953 r.**

Zdjęcie 049. Michał Bar w gronie rodzinnym przy swoim domu w Przemyśle zbudowanym w 1956 r. Druga z prawej: Maria Bar, żona Michała.

Zdjęcie 004. Michał Baar (drugi z lewej) jako kierowca i mechanik samochodowy przy autobusie marki Renault relacji Sieniawa – Jarosław firmy transportowej Bernarda Schmidta pod koniec lat 20. XX w.